

PIDUSTUSED MAHTRAS

21. ja 22. juunil toimusid Juurus Mahtra talurahva ülestõusu 100. aastapäevale pühendatud pidustused. 100 aastat tagasi tõusid siinsed talupojad võitlusele mõisnike võimu vastu.

Ajalooliste sündmuste kohta saabus rohkelt külalisi kõigist Eesti NSV paikadest ja vennasvabariikidest. Nende hulgas oli Mahtra sõjast osavõtnud Tertsiusi lapselaps, Siberi kolhoosi «Energia» liige Jaan Tertsius. Külalised tutvusid Mahtra põllumajandusliku artelli kolhoosnikute eluga, vaatasid kolhoosi uusehitusi ning võtsid osa ulatusliku kavaga pidustustest, mis kujunesid väga huvitavateks.

Pidustused algasid Eesti NSV Teaduste Akadeemia Ajaloo Instituudi väljasõidusessiooniga. Instituudi vanem teaduslik töötaja sm. Kahk ja Tartu Ülikooli dotsent sm. Käosaar esinesid ettekandega 1858. aasta talurahvarahutustest Eestis ja Eduard Vilde romaani «Mahtra sõda» tähtsusest rahvahulkade revolutsioonilise meelsuse kas-

vatamisel. Eesti põllumajanduse minister sm. Tõnurist pühendas oma ettekande kolhoosikorra võidule Eesti NSV-s.

Uues rahvamajas avati muuseum, mille väljapanekud jutustavad 1858. aasta sündmustest. Muude eksponaatide hulgas on 10 paari ühe ahelaga ühendatud käeraudu, milledesse ülestõusust osavõtnud olid pandud, kui neid viidi karistamisele. Need käeraud leiti hiljuti kohalikust tiigist.

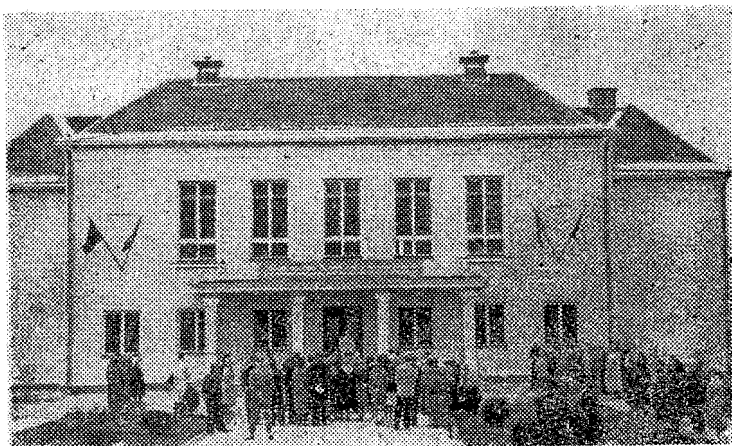
Kõiki pidustustest osavõtjaid erutas kõik mälestuskivi juurde, mis on üles seatud Mahtra väljale, kus tsaarimukad olid ülestõusnute kallal julmalt arveid õiendanud.

Estraadilaval rahvamaja juures toimus rahvakunstiõhtu.

Teisel päeval leidis aset laulupäev, mille kavas olid Eesti hieliloojate uued teosed Mahtra sündmuste teemal.

Üle 300 isetegevuslase ja rajooni elaniku võtsid osa grandioosest vabaõhulavastusest.

(ETA)

Mahtra talupoegade ülestõusu 100. aastapäeva tähistamiseks avati Juurus uus rahvamaja.

Pildil: uue rahvamaja avamisel Juurus.

K. Liivi foto — ETA